

En vildt stærk tradition giver pote

Ajax har oplevet mange forandringer gennem tiden, men noget tyder på, at den særlige strategi er begyndt at give resultater.

CHAMPIONS LEAGUE

ARTHUR RENARD

Successhistorier er normalt resultater af manges års investeringer og omhyggelige forberedelser, bygget på et fundament, der er støbt lang tid i forvejen. Men når fordelene er høstet, og sejrene er fejret, kan det stadig forekomme overraskende, ikke mindst blandt dem, der har været en del af processen.

Da AC Milan kom for at spille mod Ajax i Amsterdam-klubbens første Champions League-kamp nogensinde i 1994, forventede de færreste en overbevisende sejr til hollænderne, endsig alt det, der siden fulgte i sæsonen. Italienerne var europæisk fodbolds titaner, særligt efter at have slået Barcelona 4-0 i den foregående Champions League-finale.

»Champions League var et stort skridt ud i det ukendte; vi anede ikke, hvor vi stod på det tidspunkt«, forklarer Ronald de Boer, der var midtbanespiller for Ajax dengang.

»Og så spillede vi mod AC Milan, der netop havde vundet Champions League. De havde så mange fremragende spillere på holdet som Franco Baresi og Zvonimir Boban. I vores øjne var de legender. Men vi formåede at besejre Milan i åbningskampen, hvor vi scorede det første mål i en 2-0-sejr. Men selv efter kampen stod vi uden for deres omklædningsrum og ventede på at kunne bytte trøjer med dem.«

»Det var faktisk ret pinligt, for vi havde lige slået dem, men vi stod der som små børn uden for omklædningsrummet. På det tidspunkt spillede Ruud Gullit for Milan, og han fik os ind. Jeg tror, de gav os omkring 10 trøjer. De var ikke rigtig interesserede i vores trøjer, for de var ret skuffede over at have tabt kampen. Men siden den kamp udviklede vi os for hver kamp, vi blev bedre og bedre, og med tiden begyndte det at gå op for os, hvor gode vi var. Vi slog også Milan 2-0, da vi spillede på deres hjemmebane i Italien. Men på det tidspunkt bad vi ikke om deres trøjer, ha ha.«

Rosenborg var for stærke

Historien vækker mindelser om denne sæson, hvor Ajax kun er blevet bedre og bedre i europæiske fodbold. Men de resultater ville nok også være overraskende for dem, der har fulgt Ajax i de seneste par år, hvor det ikke er lykkedes Amsterdam-holdet at nå med i gruppespillet i Europa League. Ad to omgange viste Rosenborg sig at være for stor en modstander. Og det skete nogle få måneder efter en markant præstation, hvor Ajax nåede i Europa League-finalen.

Nedturen efter den finale var ikke så overraskende, i lyset af at klubben mistede en række nøglespillere som Davinson Sánchez, Davy Klaassen og Bertrand Traoré. Hertil skulle Ajax tackle en af de største tragedier i klubbens historie, da spilleren Abdelhak 'Appie' Nouri faldt om på banen under en kamp, før sæsonen var gået i gang, og efterfølgende blev svært hjerne-skadet.

Ajax var nødt til at omstrukturere, ikke mindst af hensyn til kampånden.

Så nederlaget i Trondheim kom ikke som den store overraskelse. Set fra en sportslig vinkel virkede det næsten som en uundgåelig fortælling om Ajax og hollandske klubber generelt, at det er svært at vedligeholde succesfulde hold. For tidligere Ajax-forsvarer André Bergdølmo, der var inviteret med til kampen mod Rosenborg af Amsterdam-holdet, er det alt sammen en del af en normal proces.

»Nogle år går det godt, og sælger spillere, og så skal de bygge op igen. De køber ikke succes, de er nødt til at udvikle succes. Det indebærer, at der er op- og nedture.«

Den tidligere norske spiller beundrer Ajax' filosofi, der aldrig ændrer sig.

»I Rosenborg mødtes jeg med økonomidirektøren i Ajax, Jeroen Slop. Han sagde: »Målet er at vinde Champions League igen på samme måde som i 1995«. Han fortalte mig, at de har penge til at købe spillere og betale de høje lønninger, men at de ikke kan bruge penge på hver position. Men generelt har de flere penge end andre af de største europæiske klubber, når de har tjent på salg af spillere.«

STORT. I midten af september 1994 tog Ajax imod AC Milan, og her fik en generation hollandske spillere et gennembrud. Her ses Michael Reiziger i duel med Milans Dejan Savicevic.

Foto: Peter Dejong/Ritzau Scanpix

André Bergdølmo mener ikke, at Ajax er langt fra sit mål.

»I mine øjne er de tæt på at kunne gøre det på den måde, som de altid har gjort det.«

Han er begejstret for klubbens filosofi, som han tog til sig efter at have tilbragt tre år i Amsterdam-klubben i perioden 2000-03.

»En stor del af mit syn på fodbold kommer fra Ajax. De har en særlig måde at spille på og gør en dyd ud af udvikle yngre spillere. De udvikler trænere, der kommer ind med samme mentalitet. I Ajax hersker der en kultur på samme måde som i Barcelona.«

Husreglerne er i højsædet

Ungdomsholdene i Ajax trænes på lignende vilkår som førsteholdet, hvilket gør overgangen fra akademiet til de højere niveauer mere smidig. Ajax sigter efter

at spille genkendelig, tiltalende og offensiv fodbold, hvor spillestilen (4-3-3), træningen, adfærden og husreglerne er i højsædet.

En, der har indgående kendskab til akademiet, er Michel Kreek. Han tilbragte mange år som talentfuld ung spiller i det anerkendte ungdomscenter, inden han fik sin debut i 1989. Han forlod Ajax i 1994, men vendte tilbage til klubben som ungdomstræner i 2006.

»Jeg begyndte med at træne U11-holdet. Senere rykkede jeg til U13-holdet, som Frank de Boer stod for at træne, inden han begyndte at træne U19.«

»Dette eksempel er et perfekt billede på, hvordan trænere læres op i hjertet af klubben, før de kan klatre op ad stigen. De Boer endte med at blive træner for førsteholdet efter en række år på ungdomsniveau.«

Michel Kreek blev senere leder af akademiet i Almere City FC, før han sluttede sig til Frank de Boer som assistent i Inter. Han er i dag assistent på det hollandske kvindelandshold. I Ajax trænede han særligt aldersklasserne 1996 og 1997.

»Sidstnævnte bestod af spillere som Apie Nouri, Steven Bergwijn, Noussair Mazraoui, Philippe Sandler, Donny van de Beek - der kom ind på U13-niveau - og Pablo

Rosario - der sluttede sig til U14-holdet. Timothy Fosu-Mensah fra 1998 spillede ligeledes ofte for os.«

Cruyff lagde en ny plan

Lige før Frank de Boer tog over som chef-træner, skete der noget bemærkelsesværdigt i Ajax.

Efter en kamp mod Real Madrid i september 2010 udtalte klublegenden Johan Cruyff bekymring over den måde, Ajax spillede på. Han sagde, at den kamp skulle være katalysator i en ny plan - udformet af legenden med rygnummer 14 selv - for omstrukturering af klubben og især akademiet. Der skulle lægges mere vægt på en individuel tilgang i talentudviklingen, hvor trænere fik ansvaret for spillerne - i stedet for hele hold. Særligt tidligere spillere blev kørt i stilling, så ideerne i Cruyff-planen kunne gennemføres. Kort tid efter opstod 'det tekniske hjerte', der var et fodboldpolitisk organ bestående af førsteholdstræner Frank de Boer, akademichef Wim Jonk og assistenttræner Dennis Bergkamp.

Med implementeringen af den nye vision fik Michel Kreek snart en ny rolle.

»Under Cruyff-revolutionen blev akademiet omstruktureret og inddelt i tre aldersklasser: 'ouderbouw' (8-12), 'midtenbouw' (13-16) og 'bovenbouw' (17-19), som ungdomsspillere blev fordelt på ud fra deres biologiske alder. Jeg blev koordinator for mellemgruppen. Under visse træningsøvelser lod vi aldersgrupperne træne sammen. Noussair Mazraoui var for eksempel en spiller, der var født i november og derfor til tider fysisk.«

»Jeg kunne godt lide tilgangen, da vi bestræbte os på at maksimere den individuelle udvikling. Da jeg selv spillede på akademiet i 1980'erne, følte jeg, at man var nødt til at være mere selvstændig, og at det var *survival of the fittest*. I dag synes jeg, at der tages større hensyn til spillerens fysiske udvikling.«

»Da jeg blev koordinator, gav præstationstrænere udtryk for, at det var bedre at få børn, der endnu ikke var nået i voksenalderen, til at lave forskellige øvelser, end børn, der var midt i voksenalderen eller var ude af den. For eksempel var det bedre at få børn i voksenalderen til at lave bevægelses- og balanceøvelser. Når de var mere udviklet, kunne de tage i træningscenteret. Den tilgang blev også taget i brug i andre professionelle klubber«, fortæller Michel Kreek.

Ronald de Boer, der er tilbage i klubben som teknisk direktør efter at have haft samme rolle i 2013-16, var ligeledes begejstret for hele tilgangen.

»Generelt tænkte jeg, at det var en god proces. Det er lidt som i det daglige liv, hvor man forsøger sig med nye ting og finder ud af, hvad der fungerer godt. Jeg kunne godt lide ideen med at give mere individuel opmærksomhed til ungdomsspillere.«

André Bergdølmo er enig.

»Som de forklarede det over for mig, var det Johan Cruyff, der ville give De Toekomst (akademiet, red.) mere værdi. At det er lige så vigtigt at investere i en 8-årig, at give ham samme opmærksomhed og lige så meget tid som nummer 3 på førsteholdet.«

Hertil var målet med den tekniske revolution - som senere ville blive kendt som 'fløjlsrevolutionen' - at indsætte tidligere spillere som klubchefer. Ideen var, at deres erfaring ville gavne klubben på direktionniveau ved at knytte forretningsviden og fodboldsiden sammen på en mere flydende måde. Men processen var ikke altid lige gnidningsløs, da nogle af de langtidssansatte mistede jobbet, og der opstod en hård magtkamp i bestyrelseslokalet. Det skabte en nervøs stemning, hvor folk begyndte at tale om forskellige 'lejre' i klubben.

Johan Cruyff, der havde mange tidligere spillere på sin side, mødte modstand fra de daværende bestyrelsesmedlemmer, der ikke var enige i, hvordan og hvor

hurtigt den nye vision blev forsøgt iværksat. Flere chefer endte med at forlade klubben, men et nyoprettet tilsynsråd bestående af fem personer - herunder Cruyff - blev også afviklet på grund af interne uoverensstemmelser. De andre medlemmer mente, at Cruyffs ord var lov, og var uenige i den måde, tingene blev håndteret på.

Legenden blev til gengæld rasende, da han fandt ud af, at de andre medlemmer havde udnævnt Louis van Gaal, Cruyffs mangeårige rival, til klubbens nye generaldirektør. Den beslutning blev omstødt ved en højere appeldomstol, og i kølvandet herpå forlod de andre fire rådsmedlemmer Ajax. Selv om der nu var bedre plads til at implementere den nye vision, opstod der konstant indbyrdes uenigheder om, hvordan den nye vision skulle gennemføres.

Michel Kreek forlod Ajax to år inde i processen.

»På et tidspunkt føltes det ikke godt, for jeg var ikke enig i, hvordan visse ting blev implementeret.«

Selv om han generelt var positiv, indrømmer Ronald de Boer, at visse ting kunne være gjort anderledes.

»Til tider virkede det, som om de ville gøre alt for mange ting på samme tid. Det skabte ineffektivitet. For eksempel havde klubben en kompetencekasse, som nærmest blev anset for at være den hellige gral. Det var et værktøj, der kunne definere identiteten på en spiller ud fra teknik-

FAKTA

Ajax Amsterdam

Ajax Amsterdam (grundlagt 1900)
33 mesterskaber
18 pokaltitler
4 Europa Cup for Mesterhold/Champions League (1971, 1972, 1973, 1995)
1 Europa Cup for Pokalvindere (1987)
1 Uefa Cup (1992)
3 Uefa Super Cup (1972, 1973, 1995)
2 VM for klubhold (1972, 1995)

Champions League-semifinaler

I aften 21.00 Tottenham-Ajax
I morgen 21.00 FC Barcelona-Liverpool
7. maj 21.00 Liverpool-FC Barcelona
8. maj 21.00 Ajax-Tottenham

ske, taktiske og fysiske kvaliteter. Det blev en vejledende faktor. Og visse spillere blev bedømt højt ved hjælp af dette værktøj, selv om jeg var sikker på, de aldrig ville ende på førsteholdet. Efter min mening bør fodbold komme i første række i forhold til præstationsrelaterede elementer som styrke og fart. I en ideel verden kan man kombinere alle de dele.«

Selv om hele sagaen viste sig at være en hektisk periode for klubben, lod effekten af revolutionen vente på sig for førsteholdets vedkommende. Det var op til træner Frank de Boer, der ikke var fanget mellem de to lejre, at sørge for, at holdet fokuserede på fodbolden. Helt spektakulært førte den hollandske træner Ajax til fire mesterskaber i træk.

I de følgende år udeblev metallet, men i kulisserne begyndte planen med tidligere spillere i cheffrollen at bære frugt. Edwin van der Sar blev marketingdirektør og senere administrerende direktør for klubben, mens Marc Overmars blev sportsdirektør. Sammen forsøgte de at implementere flere af de elementer, som de havde været vidne til i deres karrierer i udlandet. Det var ifølge André Bergdølmo et klogt træk.

»Absolut. De kender kulturen. Og de har spillet med de bedste spillere i løbet af deres karrierer, og de kommer tilbage og integrerer den erfaring i Ajax.«

Roland de Boer er enig.

»Det var en positiv udvikling. Fordelen er, at deres tilstedeværelse vil åbne nogle døre. Det er som i Bayern München, hvor det er fodboldfolk, der bestemmer.«

Jagten på Frenkie de Jong

Et godt eksempel på, hvilken effekt de tidligere spillere kan have, er jagten på stortalendet Frenkie de Jong i 2015.

Amsterdam-holdet mødte hård konkurrence fra PSV, der på det tidspunkt lod til at have tegnet kontrakt med den kreative midtbanespiller. Ifølge en overskrift i en hollandsk avis forlod det, at de Jong vil-

le skrive kontrakt med PSV. Men den 18-årige Willem II-spiller tog bestik af situationen og endte med at vælge Amsterdam-klubben. En stor del af forklaringen kan selvfølgelig være sportsrelateret, men de kendte ansigter kan meget vel tænkes at have haft indflydelse på, at Ajax fik aftalen i hus.

»Generelt kommer unge spillere hurtigere frem i Ajax end i andre klubber«, sagde Frenkie de Jong for nylig til fodboldmagasinet FourFourTwo.

»Konkurrencen om pladserne lod til at være hårdere hos Ajax, men jeg var stadig meget ung, og de viste reel tillid til mig.«

Ajax overlod intet til tilfældighederne. Da den unge spiller mødtes med sportsdirektør Marc Overmars, sørgede klubbens ledelse for, at andre tidligere Ajax-spillere var i området og mødtes 'tilfældigt' med Frenkie de Jong.

»Pludselig kom Dennis Bergkamp ind for at sige hej, og så dukkede Frank de Boer og Jaap Stam op for at hilse på. Jeg havde kun spillet en enkelt kamp for Willem II, så det var skønt, at de afså tid til at mødes med mig. Frank de Boer sagde endda, at han havde set mig spille for Hollands U19-hold, og mente, jeg var en ægte Ajax-spiller.«

Det er Frenkie de Jong lidt endnu.

sporten@pol.dk

«

Vi slog også Milan 2-0, da vi spillede på deres hjemmebane i Italien. Men på det tidspunkt bad vi ikke om deres trøjer, ha ha

Ronald de Boer

»

STORTALENT. 21-årige Frenkie de Jong er endnu et eksempel på, at Ajax fortsat kan levere klassespillere til verdens største klubber. De Jong fortsætter 1. juli sin karriere hos FC Barcelona. Foto: Filippo Monteforte/Ritzau Scanpix